

Interview

Door Joos Meesters

Tom Herck

bouwt paard van Troje op knotsgek Amerikaans festival Burning Man

Na een jaar voorbereiding begint voor de Truiense kunstenaar Tom Herck (35) vandaag een nieuw avontuur. Nadat hij eerder een koe kruisigde in de kerk van Kuttehoven, bouwt hij de komende weken een paard van Troje op het Amerikaanse Burning Man-festival.

“De muur is een verwijzing naar de muur die Donald Trump wil bouwen tussen de Verenigde Staten en Mexico”

Tom Herck

Wie de carrière van Tom Herck een beetje volgt, weet dat zijn werk zelden onbesproken blijft. “Na mij worden er meestal comités opgericht”, lacht hij. Dat was zo in Sint-Truiden, waar de afbeelding van Adolf Hitler op zijn betonnen kaartenhuis in het verkeerde keelgat schoot. En dat was zo in Borgloon, waar zijn werk ‘Holy Cow’, een gekruisigde koe in polyester, volgens tegenstanders ronduit misplaatst was in de kerk van Kuttehoven. Of ‘The Wall’ evenveel stof zal doen opwaaien op Burning Man is nog even afwachten. Op het kunstfestival dat elk jaar eind augustus uit de woestijn van Nevada verrijst, zijn ze immers al een en ander gewoon. Met zijn unieke locatie, sprookjesachtige kunstwerken en buitenaardse sfeer is Burning Man wellicht het mafste festival ter wereld (zie kader onderaan).

Zandstormen

In 2006 plaatste Jan Kriekels van de Diepenbeekse radiatorenfabrikant Jaga samen met kunstenaar Arne Quinze zijn voetafdruk op Burning Man. Dertien jaar later treedt Tom Herck in hun voetsporen. “Ik ben lang met de voorbereiding bezig geweest. Bij Burning Man waren ze meteen enthousiast over mijn voorstel, alleen dacht ik aanvankelijk met papier-maché te werken, wat gezien de mogelijkheid van zandstormen niet haalbaar was. Dus is het hout geworden. Maar om de hele logistiek vanuit België te regelen was een hele klus.” Vrijdag zijn Herck en zes kompanen op het vliegtuig gestapt met als bestemming de bloedhete Black Rock Desert in Nevada. “Van San Francisco rijden we met huurwagens naar Reno. Daar hebben we een hal gehuurd om een paar dagen te bouwen aan onze constructie. Dan gaat alles per truck naar Black Rock City (de nederzetting die elk jaar in de woestijn verrijst voor Burning Man, mdr.). Van 21 tot 25 augustus hebben we tijd om alles te assembleren, voordat Burning Man van start gaat.” Het werk waarmee Tom Herck neerstrijkt op Burning Man heet ‘The Wall’ en kun je misschien het best omschrijven als een houten paard van 8 meter hoog dat met zijn hoofd naar een 12 meter lange muur gericht is. “De muur is een verwijzing

naar de muur die Donald Trump wil bouwen tussen de Verenigde Staten en Mexico”, zegt Herck. “Het paard is een piñata, symbool van Mexico. Zo’n piñata is een figuur van papier-maché dat gevuld is met snoep of speelgoed. Op feestjes mogen kinderen er met een stok tegen slaan om de inhoud te bemachtigen. “Tijdens het festival zullen we bezoekers vragen om T-shirts af te staan om het paard kleurrijk te versieren, zoals een piñata.” Maar het paard van Tom Herck doet onvermijdelijk ook denken aan het paard van Troje. “Sommige mensen zien migranten ook als een potentieel gevaar dat je beter niet binnenhaalt.” Cadeau of gevaar, dat laat Herck in het midden. “De inhoud van mijn paard blijft leeg. Dat mag iedereen zelf invullen. Het werk is niet pro of contra Trump. Ik ben geen activist maar een kunstenaar. Al vind ik het wel belangrijk om maatschappelijke thema’s aan te snijden en de vinger op de wonde te leggen.”

Hippiegedoe

Voor Tom Herck wordt het de eerste keer Burning Man, een festival dat tot de verbeelding spreekt. “Ik heb weinig verwachtingen. Ik laat het graag over me heen komen. Ik ben zelf niet zo fan van hippiege-

doe, maar het is absoluut een superlocatie en een van de weinige plekken waar je zo’n werk kan bouwen. En de vrije geest en het idyllische van Burning Man spreken me dan wel weer aan.” Jan Hendrix, die Hercks ontwerp technisch op punt heeft gesteld en mee naar Nevada reist, heeft wel ervaring. “Hij was er dertien jaar geleden ook bij toen Jan Kriekels deelnam aan Burning Man. De zes mensen die meegaan, heb ik in de loop van de voorbereiding allemaal toevallig ontmoet. Voor de bezoekers zal het zeven dagen feest en muziek zijn, maar voor ons wordt het toch in de eerste plaats werken.”

In vlammen op

Burning Man heeft zijn naam niet gestolen. Na een week gaat zowat het halve festival in vlammen op. Ook ‘The Wall’ wordt op 30 augustus in de assen gelegd. “Burning Man hanteert de stelregel dat er achteraf geen spoor van het festival mag achterblijven. Daar zijn ze heel streng in. Ook de voorschriften voor die verbranding zijn heel strikt”, zegt Herck. “Alleen al om de veiligheidsperimeter te bewaken hebben we 45 mensen nodig. We logeren met ons groepje in kamp Amberdust, waar zo’n zeventig man verblijft, voornamelijk uit Litouwen. Zij gaan ons helpen bij de verbranding.” En dan gaat een jaar voorbereiding en een behoorlijke investering in rook op. Met spijt in het hart? “Ik kom uit de graffitiwereld”, zegt Herck. “Daar zijn creaties ook nooit blijvend. Maar we gaan wel goed documenteren tijdens het festival. En de T-shirts zullen we voor de

verbranding verwijderen. Daar wil ik achteraf nog iets mee doen.”

Bloed

Tom Herck draagt de kosten - “zo’n 30.000 à 40.000 euro” - grotendeels zelf. “Budgetten hebben me nooit tegengehouden”, zegt hij. “Desnoods verkoop ik mijn auto om iets te realiseren. Als ik iets wil verwezenlijken, moet het uit mijn systeem. Als je het met een zuivere en pure ingesteldheid doet, ben ik ervan overtuigd dat er iets positiefs uit voortkomt.” Burning Man ziet hij als een noodzakelijke nieuwe stap. “Ik kies altijd voor projecten die mijn bloed sneller doen stromen. Ik vind het belangrijk om niet in mijn safety zone te blijven hangen. Uit je comfortabele omgeving stappen kan veel voldoening geven en zelfs verslavend werken. Als kunstenaar ben je uiteindelijk als een komiek die op het podium stapt en zijn grap vertelt. Het kan altijd dat er niemand lacht. Maar dat heeft me nooit doen twijfelen.” Herck ziet Burning Man ook als een kans om overzee te gaan. “Ik wil niet eeuwig in België blijven plakken.” Het ultieme streefdoel? “Documenta in Kassel, het Louvre, de Biënnale van Venetië... Waarom niet? In het verleden heb ik nog dingen gerealiseerd die onmogelijk leken en veel tegenstand kenden. Ik heb gemerkt dat als je de juiste focus legt, geen excuus zoekt en je verantwoordelijkheid neemt, alles mogelijk is.”

The Wall.
FOTO TOM HERCK

Bagage

Burning Man heeft zelf nauwelijks voorzieningen. Tom Herck en zijn kompanen nemen dan ook alles zelf mee voor hun twee weken in de woestijn. Een greep uit hun bagage.

- 101 palletten hout
- 120 liter benzine
- 451 flessen water
- 25 pakken rijst
- 50 pakken pasta
- 30 pakken gedroogd vlees
- 63 pakken noedels
- 40 zakken chips
- 30 flessen tequila
- 500 pintjes
- 21 zonnebrillen + stofbrillen tegen zandstorm

Burning Man, festival als geen ander

“Een vrij onaardse ervaring”

“Een mix van ‘Mad Max’, ‘Alice in Wonderland’ en een openluchtfuif op Mars”, het Burning Man-festival in de Amerikaanse staat Nevada is wellicht het mafste festival ter wereld. Burning Man ontstond in 1986 op Baker Beach in San Francisco waar stichter Larry Harvey een houten pop in brand stak op het strand. Het werd een jaarlijks fenomeen dat steeds meer kijklustigen lokte. Het festival verhuisde na een paar jaar naar de Amerikaanse staat Nevada waar sindsdien eind augustus een week lang de stad Black Rock City uit het woestijnstof oprijst. “Een vrij onaardse ervaring”, noemt Jan Kriekels het. De Diepenbeekse ceo van radiatorenfabrikant Jaga nam in 2006 deel aan het festival. “Burning Man vindt plaats op een plek ver van de beschaving waar het

overdag 35 graden en ‘s nachts rond het vriespunt is. Er zijn zandstormen, er is totaal geen comfort en geld wordt niet gebruikt. Als je iets wil, moet je ruilen.” In die barre omgeving bouwen zo’n 70.000 burners - zoals de bezoekers genoemd worden - een kunstzinnige gemeenschap met eigen regels en wetten. Dirk ‘Buscemi’ Swartenbroekx was in 2006 dj op Burning Man. “Het is een soort Woodstock anno nu”, zegt hij. “Het is er een en al spektakel met veel hippievolk en hipsters.” Volgens Jan Kriekels is het een ervaring die iedereen zou moeten kunnen meemaken. “Het bewustzijnsniveau is er van het hoogste wat je kunt bereiken. Iedereen is er artiest. Het resultaat op je brein is zo ingrijpend dat het je hele leven kan veranderen”, zegt Kriekels.

